Jaargang 116. Zondag, 30 Augustus 1857. No. 104.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Begrooting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de **BEGROOTING** dier Gemeente, voor het jaar **1858**, op de SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd, en aldaar in afschrift, tegen BETALING der KOSTEN, algemeen verkrijgbaar gesteld.

GRONINGEN, 29 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Dingsdag den 1sten September 1857, 's avonds te 7½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De New-Yorksche berigtgever van den Londenschen *Times* schrijft onder dagteekening van den 11den Augustus j.l., dat er in de Vereenigde Staten dit jaar meer tarwe geoogst is dan ooit vroeger.

— *Lola Montez* zal het tooneel verlaten en in de Vereenigde Staten lezingen gaan houden. Zij heeft onlangs weder de onhandelbaarheid van haar karakter aan het licht gesteld. Met den spoortrein van Rochester naar Buffalo zullende vertrekken, ging zij, zonder er iemand over te raadplegen, in den goederenwagen zitten, om rustig haar cigaartje te rooken. Terwijl zij dus naar hartelust de krullende rookwolkjes van hare lippen liet stroomen, werd zij door den conducteur ontdekt, die haar berigtte, dat het niet aan de passagiers geoorloofd was, in den goederen-wagen te rijden. Zij sloeg geen acht op deze mededeeling, maar ging voort met rooken, alsof hij niet tot haar gesproken had. De conducteur herhaalde zijn verzoek, dat zij plaats mogt nemen in een der wagens, die voor de passagiers bestemd waren. *Lola* rigtte zich op in eene uitdagende houding, en zeide den conducteur dat zij door de gansche wereld gereisd had, en altijd had gezeten waar het haar lustte, en dat zij voornemens was dit ook hier te doen. De conducteur drong verder bij haar aan, en verzekerde haar, dat hij slechts de bevelen van den opziener en het reglement der compagnie opvolgde. *Lola* antwoordde dat zij wel grooter *mannen, dan hij was, gekarwatst had.* Dit maakte aan de zaak een einde. De conducteur deinsde af en *Lola* werd niet meer gehinderd. Zij reed naar Buffalo in den bagaadjewagen en had geen gelegenheid om de karwats te gebruiken.

BRITSCH-INDIË.

Een officier, die zich onlangs voor Delhi bevond, schrijft van den 18den Junij o. a. het volgende: » Onze troepen liggen voor Delhi. Wij hebben twee groote en verscheidene kleine gevechten gehad. Onze verliezen waren zeer gering, en wij hebben de vijanden bij honderden gedood. Het bloed kookt ons. Wij hebben gezien, hoe vrienden, bloedverwanten, moeders, vrouwen en kinderen gruwelijk vermoord en hunne lijken op eene afschuwelijke wijze verminkt werden. Alleen dit, vereenigd met den moed, waardoor wij de overwinning op de vijanden behaalden, zou ons met Gods hulp in staat stellen de overwinning over den vijand te behalen. Onze scherpschutters roepen, wanneer zij (10 tegen 100) een aanval doen, elkander toe: »Denkt aan de vrouwen en kinderen," en dan snellen die dapperen vooruit. Bij honderden worden de vijanden nedergeschoten of met de bajonet gedood. Wel is waar valt het niet te ontkennen, dat de cipayers als gevleeschde duivels strijden; maar wij zijn Engelschen, en zij zijn inboorlingen..... Onze batterijen beschieten de stad en het paleis van Delhi. Binnen de stad heerschen ziekten op eene vreeselijke wijze. Dooden en gewonden liggen door elkaâr, en de stank is afschuwelijk, tot zelfs buiten de stad. Twee Europesche deserteurs zijn bij de kanonnen neêrgesabeld. Een hunner had het aangezigt geverwd; hij smeekte echter in de Engelsche taal om genade, en een paar oogenblikken later was hij in duizend stukken gehakt. De krijgswet is geproclameerd, en elken avond worden ongeveer zes man opgehangen, meest lieden die aan moord en plundering hebben deelgenomen. De geest van onze troepen is zeer goed en elkeen brandt van verlangen om zijnen degen op deze duivels te beproeven."

Het is te hopen dat die officier niet te veel heeft gesproken. Maar nemen de Engelschen Delhi in, dan zal dit met vrij wat moeijelijkheden gepaard gaan. Tot een bewijs hiervan mogen de volgende woorden strekken door den ongelukkigen generaal *Barnard* even vóór zijnen dood geschreven: » Ik voer het bevel over dappere officieren en dappere soldaten, die hunnen pligt op eene edele wijze vervullen; ik ben gelukkig, zulke goede troepen te hebben, maar ik ontveins het mij niet, dat ik voor een tweede Sebastopol sta."

Wanneer men nu hierbij in aanmerking neemt, dat volgens het laatste berigt, slechts 2000 Engelschen meer voor het brandpunt van den opstand voor den directen aanval gereed stonden, dan is het niet zeer waarschijnlijk, dat de generaal *Reid*, den opvolger van generaal *Barnard*, zoo spoedig aanvallenderwijze zal kunnen handelen, als de Engelsche bladen in hun ongeduld het wel zouden wenschen. Welligt kent men nog niet al de wonden, die aan het Britsch-Indische rijk geslagen zijn. Maar verre is het er daarom af, op het voetspoor van eenige bladen op het vaste land, te wanhopen aan het voortdurend bestaan van dat rijk, of zich aan de donkerste voorspellingen voor Engeland uit hoofde van dezen krijg over te geven. Met tijd en geld zal Engeland ook deze zware beproeving te boven komen; er bestaat te groote veerkracht bij den Brit, te min veerkracht bij den Indiër, om er aan te kunnen twijfelen; de hulpbronnen der beschaving, ten oorlog gekeerd, hebben altijd de ruwere, al wel dan ongelijk talrijker menigte overwonnen. Dat deze gebeurtenissen Engeland echter ook sterke inspanning, groote opofferingen zullen kosten, is nu reeds blijkbaar, en dat daarna ook doortastende hervormingen in de inrigting der O.-Indische compagnie, ter wegneming van vele lang ingewortelde misbruiken zijn te verwachten, ook dit kan worden te gemoet gezien. Voor het oogenblik is het echter de noodzakelijkheid van bedwang, die alle andere overwegingen doet zwichten. Of de menschelijkheid, of eene goede staatkunde vorderen zou, dat bedwang te doen gepaard gaan met die gruwzame wraak, welke sommige Engelsche bladen over de mishandelingen roepen — het mag met grond betwijfeld worden, hoe zeer al verdient het dolle woeden van deze, tuchtiging. Uit zulk eene wraakoefening, als thans gepredikt wordt, zou ligt grooter gevaar kunnen ontstaan.

Het clericale dagblad *l'Univers*, dat in Parijs uitkomt, laat zich in een breedvoerig betoog zeer ongunstig over de Indische aangelegenheden uit. Dat blad maakt de aanmerking, dat de Engelsche krijgslieden wel moedig zijn tegenover den vijand, maar niet tegen vermoeijenis, ongemakken en slecht weder bestand zijn; dat de belegering van Sebastopol zulks op de meest overtuigende wijze heeft aangetoond, en dat het uit dien hoofde niet te verwachten is, dat de thans gezondene versterkingen van jeugdige en niet geharde krijgslieden veel zullen uitwerken. De krijg kan jaren duren, en welligt zal Engeland genoodzaakt zijn om zijn regerings-stelsel, niet alleen in Indië, maar ook in het moederland, meer of minder ingrijpend te wijzigen. De opstand zal alzoo wel denkelijk gevolgen hebben, welke thans nog door niemand kunnen worden voorzien. Van een anderen kant moet, naar luid van kenners, ook niet uit het oog worden verloren, dat de opgewonde Indische volkeren tot algeheele desorganisatie zullen komen, en dat bloedige anarchie het gevolg zal zijn van hunnen afval van Groot-Brittanje.

RUSLAND.

De Keizer zal den 8sten September van Petersburg vertrekken, om zich naar Duitschland te begeven.

— Volgens berigten uit Warschau van den 21sten dezer, is de graanoogst in die landstreek zoo ruim uitgevallen, dat de grondbezitters er voor eene onmatige daling der graanprijzen beducht zijn.

TURKIJE.

De Fransche *Moniteur* bevestigt thans dat de Porte aan den stedehouder van Moldavië het bevel heeft gezonden om de verkiezingen in dat prinsdom te vernietigen, de lijsten te herzien in den zin van de Europesche commissie te Bucharest en om binnen 14 dagen na de sluiting der lijsten, tot de nieuwe verkiezingen te laten overgaan.

Deze vernietiging is niet dan met moeite verkregen en niet dan nadat Keizer *Napoleon* den Sultan als 't ware het mes op den keel had gezet.

Er was namelijk van wege den Sultan aangeboden, met de *zes* mogendheden in onderhandeling over de vernietiging der Moldavische verkiezingen te treden, en daarbij de te Osborne tusschen Keizer *Napoleon* en de Engelsche bewindslieden gemaakte afspraak tot grondslag te nemen. Doch eene conferentie met de zes mogendheden kon niet gehouden worden, wanneer deze niet alle vertegenwoordigd waren, en de Engelsche gezant, lord *Redcliffe*, had volstrekt geweigerd eenig deel aan de tusschen de gouvernementen afgesproken schikking te nemen; zijne onwilligheid opzettelijk ten toon spreidende, had hij, naar verzekerd wordt, Konstantinopel verlaten om op den Bosporus te gaan spelevaren aan boord van de Engelsche korvet, die hij tot zijne dienst beschikbaar heeft. Buitendien had hij den Oostenrijkschen gezant overgehaald om zijne handelwijze te volgen, zoodat ook deze zich niet tot het onder de diplomaten te houden overleg leenen wilde.

Zoo mogt het niet langer blijven; Keizer *Napoleon* belegde daarom onmiddellijk na zijne terugkomst in Parijs op l.l. Maandag een' ministerraad onder zijne voorzitting. Naar het schijnt, is hierin terstond een krachtig besluit genomen en eene regtstreeksche aanmaning aan de Porte gerigt. Indien het daarop geen stellig antwoord ontving, was het Fransche gouvernement volstrekt niet gezind om langer geduld te oefenen; het had den Turkschen gezant te Parijs reeds doen weten, dat hem Woensdag zijne reispassen zouden gezonden worden, indien alsdan nog geene voldoening gegeven ware aan Frankrijk en aan de mogendheden, welke zich in deze zaak aan Frankrijks zijde geschaard hebben.

De voldoening is thans gegeven; het Fransche gouvernement heeft stellig berigt ontvangen dat de Porte besloten heeft de verkiezingen onverwijld en zonder voorafgaand overleg met de gezanten te vernietigen.

Nu is het de vraag, wat lord *Redcliffe* doen zal. Dat is moeijelijk vooruit te zien; maar men verzekert stellig, dat hij op de herhaalde en bepaalde uitnoodiging van lord *Palmerston*, om zich naar den wensch van Frankrijk te voegen, geantwoord zou hebben: » *roep mij terug, zoo gij durft.*"

Men zal bezwaarlijk in de jaarboeken der diplomatie een gelijksoortig geval vinden: de kabinetten zijn het onderling eens geworden, maar de gezanten weigeren hunne toestemming en houden de zaken in de gesteldheid waaraan hunne gouvernementen een einde willen maken. En toch is het nog de vraag of dit de laatste van lord *Redcliffe's* grillen zal zijn, en of het Britsche gouvernement eindelijk tot het besluit zal komen om zich van een zoo ongezeggelijken dienaar te ontdoen. Men vraagt ook, of lord *Palmerston* moed genoeg zal hebben om hem terug te roepen. Men meent, dat er weinig dingen zijn die *Palmerston* niet durft doen, maar dat juist de terugroeping van dien gezant, voor wiens strengen blik en stoute taal de Sultan zelfs gezegd wordt te beven, behoort tot die weinige dingen, waarvoor het hoofd van het Engelsche bewind zelfs zou terugdeinzen.

— De onderhandelingen, om van de Porte vergunning te krijgen tot den doortogt van een Engelsch leger door Egypte naar Indië, hebben de gewenschte uitkomst niet opgeleverd.

TUNIS.

Men heeft thans zeer gunstige berigten ontvangen omtrent den staat van zaken in Tunis. De domheid en de geestdrijverij van de muzelmannen hebben aldaar een oogenblik het hoofd kunnen opheffen en de regering, door de gebeurtenissen verrast, was aanvankelijk ongelukkig genoodzaakt om te bukken, ten einde verdere ongevallen te voorkomen, maar zooveel is thans ten minste uitgemaakt, dat zij geenszins aan de buitensporigheden deel heeft genomen en dat zij dadelijk, nadat buiten gevaar de mogelijkheid hiertoe bestond, met kracht daartegen is te velde getrokken, om de belangen der beschaving te verdedigen. Het hoogste geregtshof in de *Charâ*, met welker uitspraak de Bey heeft moeten instemmen bij het ter dood veroordeelen van een Jood, die beschuldigd was van verwensching van den profeet, is thans ontbonden en vervangen door twee regtbanken, eene voor de handelsgeschillen, het andere voor de criminele zaken; een maatregel, welke veel ontevredenheid onder de oud-Mohammedaansche partij heeft te weeg gebragt. Maar de Bey, die een verlicht vorst is, zal desniettegenstaande den weg der hervormingen blijven bewandelen, zoo veel hem de ter zijner beschikking staande middelen zullen veroorloven. De Fransche consul-generaal te Tunis heeft den 15den dezer, bij gelegenheid van een feest ter eere des Keizers, hulde toegebragt aan deze pogingen der Tunesische regering, en indien het Fransche eskader zich aan de kusten van Tunis zal vertoonen, zoo als hiertoe bevel is gezonden, naar men meldt, zal deze demonstratie haar doel, om den slechten geest bij een gedeelte der bevolking ontzag in te boezemen, wel bereiken.

ITALIË.

De Paus, vernomen hebbende dat de bakker *A. Ruzzi* het brood veel goedkooper aan de inwoners levert dan de overige bakkers, hetwelk bij de daling der granen ook kan geschieden, heeft hem de groote gouden medaille van verdiensten geschonken, vergezeld van een brief, waarin hij zijne tevredenheid betuigt.

— Het officiële blad van Sardinië bevat de wet tot doorgraving van den berg Cenis tusschen Bardonnêche en Modane. De eerste spade zou den 30sten dezer in tegenwoordigheid des Konings *Victor Emmanuel* gestoken worden.

ZWITSERLAND.

Te Genève is een oud werk gevonden van veel waarde als oudheid, n.l. de Evangeliën, een geschenk van *Karel den Groote.* Het is een klein folio deel, waarvan de omslag bestaat uit twee met kalfsleder bekleedde en met edelgesteenten versierde plankjes. De eigenaar, een handelaar in oude boeken, heeft er 25,000 francs voor gevraagd.

DUITSCHLAND.

In Pruissen neemt het aantal kloosters, vooral vrouwenkloosters, steeds toe. In het Munstersche alleen zijn in de laatste 15 jaren niet minder dan 18 nieuwe kloosters gesticht, waaronder in en door de stad Munster zelve 2 Jezuïtenkloosters, welke zeer vele novicii (vooral van den hoogen adel) bevatten. Ook in en bij Aken zijn 7 nieuwe kloosters opgerezen. Posen en Silezië hebben insgelijks een groot aantal nieuwe kloosters aan te wijzen.

— Tusschen Pruissen en Rusland is eene nieuwe overeenkomst gesloten tot uitlevering van boosdoeners. Alleen de staatkundige misdadigers zijn in die overeenkomst niet begrepen.

— Het Wurtembergsche bijbelgenootschap heeft den 24sten dezer zijn 46jarig bestaan gevierd. Uit het daarbij uitgebragt verslag blijkt, dat het algemeen Britsche en buitenl. bijbelgenootschap gedurende zijn 53jarig bestaan, 50 à 60 mill. bijbels heeft verspreid. In Europa zijn slechts Oostenrijk en Spanje voor de bijbelverspreiding bijna geheel gesloten. Het Evangelische zendelinggenootschap heeft tot dus ver 700,000 heidenen tot het Christendom bekeerd.

— Duitschland wordt dit jaar door een buitengewoon groot aantal felle branden geteisterd. In ons vorig nommer nog vermeldden wij den brand te Maagdenburg. Nu weder wordt medegedeeld dat den 23sten dezer in het op twee uren van Mainz verwijderde dorp Oberolm een brand is uitgebarsten, waarbij ongeveer 100 boeren-erven met ongeveer 300 gebouwen in de asch zijn gelegd; 100 huisgezinnen zijn daardoor van huisvesting beroofd, en hebben niets uit de vlammen kunnen redden. Gelukkig zijn er geen menschenlevens te betreuren. Daarentegen is er eene menigte vee in de vlammen omgekomen. Den volgenden morgen vond men overal koeijen, varkens, enz. verbrand op straat liggen, terwijl de geredde dieren los in de velden ronddwaalden. Gebrek aan water en de hevige zuidoostewind waren oorzaak dat de brand zulke snelle vorderingen maakte.

— De Hongaarsche wijn heeft in Europa eenen goeden naam, maar werd vroeger genoegzaam alleen binnenslands gebruikt. Eerst na het afschaffen van den binnentol der Oostenrijksche landen, nam de handel eene uitbreiding. Maar toen Frankrijk door de druivenziekte steeds minder in staat was, aan de aanvragen te voldoen, wist men door veredelende behandeling op de plaatsen van productie zelve en door aanwending van de Fransche bereidingswijze eenen wijn te bekomen, die niet minder was dan de Fransche. Er gingen aanzienlijke bezendingen naar Bordeaux, en het is nu een openbaar geheim, dat van Bordeaux Hongaarsche wijnen onder Fransche namen weder over de grenzen verzonden worden. Er is geen land in Europa, de landen van productie niet uitgezonderd, waar thans geene Hongaarsche wijnen gebruikt worden.

DENEMARKEN.

De Holsteinsche standenvergadering, die, zoo als men weet, zich tot den 24sten dezer had verdaagd, na eene commissie van negen leden benoemd te hebben, belast met het onderzoek van het Deensche ontwerp van staatsregeling, heeft zijne werkzaamheden op den vastgestelden dag hervat. De vergadering heeft zich toen echter bepaald tot het benoemen van nog twee leden bij die commissie, waarna zij zich op nieuw verdaagd heeft, tot dat het rapport gereed zou zijn. Naar men uit Hamburg verneemt zendt de commissie, telkens als zij een hoofdstuk afgehandeld heeft, haren arbeid naar Weenen en Berlijn, waar alles naauwkeurig onderzocht wordt. Hierdoor moet het werk natuurlijk zeer vertraagd worden, zoodat de vergadering met haren arbeid bezwaarlijk zal gereed zijn voor den 14den Sept., op welk tijdstip de sluiting der zitting door de Deensche regering bepaald is.

GROOT-BRITTANJE.

Vrijdag namiddag te 1 uur is de zitting van het Parlement, namens de Koningin, gesloten met de volgende rede:

» Mylords en mijne heeren!

» H. M. heeft ons gelast u te ontheffen van uwe verdere tegenwoordigheid in het Parlement, en u tevens Hr. Ms. hartelijke erkentelijkheid te betuigen voor den ijver en de gemoedelijkheid, waarmede gij uwe belangrijke pligten hebt vervuld gedurende eene zitting, die, hoezeer korter dan gewoonlijk, desniettemin buitengemeen veel werkzaamheden heeft opgeleverd.

» H. M. beveelt ons u hare tevredenheid te betuigen, dat de tegenwoordige staat van zaken in Europa een op goede gronden berustend vertrouwen oplevert, wat betreft de voortduring van den vrede. De schikkingen, die met de algeheele uitvoering van de bepalingen van het Parijsche tractaat in verband staan, zijn, om verschillende redenen, niet volkomen kunnen tot stand gekomen, doch H. M. vertrouwt, dat door de ernstige bemoeijingen van de contracterende partijen, die dat tractaat hebben geteekend, al wat er nog moet gedaan worden, zal geschieden in overeenstemming met die bepalingen, en dat een en ander tot een voldoenden uitslag zal leiden.

» H. M. heeft ons opgedragen ter uwer kennis te brengen dat de zich uitbreidende opstand, die onder de inlandsche troepen van het leger in Bengalen is uitgebarsten, gevolgd door ernstige verwikkelingen in vele gedeelten van Hr. Ms. gebied in genoemd presidentschap, Hr. Ms. bijzondere belangstelling en deelneming heeft verwekt, en dat de barbaarsche wreedheden, op verscheidene van Hr. Ms. onderdanen in Indië gepleegd, en het leed dat zij hebben doorgestaan, H. M. met de diepste smart hebben vervuld, terwijl het gedrag van menigen burgerlijken en militairen gezagheber, die in zeer netelige omstandigheden verkeerde en aan groot gevaar was blootgesteld, Hr. Ms. warmste bewondering heeft opgewekt.

» Door H. M. is ons bevolen u mede te deelen, dat zij geene maatregelen zal verzuimen, die geschikt kunnen zijn om die onlusten van zulk een zwaarwigtigen aard te dempen, en H. M. koestert het vertrouwen dat, met den zegen der Voorzienigheid, de tot Hr. Ms. beschikking staande veelvermogende middelen haar in staat zullen stellen het beoogde doel te bereiken.

» Heeren leden van het Huis der Gemeenten! H. M. heeft ons de taak opgedragen u dank te zeggen voor de gelden, welke door u op zulk eene onbekrompene wijze voor de dienst van het loopende jaar zijn toegestaan, en voor de verzekeringen welke door u gegeven zijn van uwe bereidvaardigheid, om H. M. te ondersteunen en Haar allen bijstand te verleenen, die noodig zal worden bevonden tot het herstel van orde en rust in Indië.

» H. M. erkent met dankbaarheid, dat gij haar hebt in staat gesteld te voorzien in het bedrag vereischt tot betaling aan Denemarken van het door onzen staat verschuldigde aandeel in den afkoop van den Sondtol, zonder dat door deze af betaling de staatsschuld moest worden verhoogd.

» Mylords en mijne heeren!

„Wij voldoen aan een ons door H. M. gegeven opdragt, door namens Haar de meest hartelijke erkentelijkheid jegens u uit te spreken voor de som door u toegestaan ten behoeve van Hare beminde dochter, de koninklijke prinses, ter gelegenheid van haar aanstaande huwelijk met Z. K. H. prins *Frederik Willem* van Pruissen.

» H. M. heeft ons bevolen u te verklaren, dat Zij met groote voldoening heeft gezien, dat gij in deze zitting, ofschoon kort van duur, in staat zijt geweest onderscheidene wetten van groot gewigt vast te stellen en waaraan H. M. met welwillendheid Hare bekrachtiging heeft geschonken. De wetten tot het vestigen van een beter werkend regtswezen, met betrekking tot de door getuigen afgelegde verklaringen in Engeland en Ierland, hebben gebreken weggenomen waarover sedert eene reeks van jaren is geklaagd. De wet tot wijziging en verbetering van de wet betreffende de echtscheiding en de huwelijks-aangelegenheden, zal een einde maken aan euvelen die gedurende zeer langen tijd zijn gevoeld. De verschillende wetten tot het straffen van bedriegelijke handelingen bij het verbreken van aangegane verbindtenissen, tot verbetering der wet betreffende het opleggen van andere straffen, tot wijziging der wet, betreffende de *Joint-Stock-Bank*, tot bestendiging en wijziging van de wet op de bankbreuken en insolvent-verklaringen in Ierland, tot betere verzorging en behandeling van behoeftige krankzinnigen in Schotland, tot verbetering der organisatie van de politie der graafschappen in Schotland, — deze en meer andere wetten van minder belang, maar evenzeer strekkende tot het brengen van lieverlede van alle noodige verbeteringen in de wetgeving, hebben bij H. M. dadelijk bekrachtiging gevonden.

» Wij voldoen aan een last, ons door H. M. opgelegd, u Haar vertrouwen kenbaar te maken, dat gij bij uwe terugkomst in uwe respectieve graafschappen, dien invloed zult uitoefenen, welke u zoo regtmatig toekomt, ten einde de welvaart en den voorspoed van haar eerlijk en getrouw volk bevorderlijk te zijn; terwijl Zij bidt, dat de zegeningen van den Almagtigen God uwe bemoeijingen mogen schragen en tot heil des lands doen gedijen." (*Amst. Ct.*)

— Dingsdag werd te Londen eene openbare vergadering gehouden die ten doel had eene inschrijving ten behoeve der slagtoffers van den Indischen opstand te openen. Verschillende personen hadden brieven uit Calcutta en andere groote steden voor, uit welke bleek tot welk een verschrikkelijken staat van armoede duizende families van Engelsche afkomst, ten gevolge van den opstand der inboorlingen, vervallen zijn. » Indië, zeide een dier sprekers, heeft vroeger ontzagchelijke kapitalen tot leniging der ellende in Ierland overgemaakt, en het is niet meer dan billijk dat Engeland thans Indië te hulp kome." Staande de vergadering werd voor £ 290 ingeschreven, waaronder £ 35 van den lord-maire, en bepaald, in welke bureaux inteekenlijsten zouden worden nedergelegd, alsmede dat de bijeengebragte sommen met elken mail aan den gouverneur-generaal van Indië overgemaakt zullen worden.

— Het bestuur der transatlantische telegraaf-maatschappij heeft besloten in de maand October aanstaande het leggen van den telegraafdraad tusschen Engeland en Noord-Amerika op nieuw te beproeven. Het ongeluk, hetwelk de eerste proefneming heeft doen mislukken, is naar het oordeel van den *Times* alleen toe te schrijven aan de omstandigheid, dat er geen genoegzaam aantal geoefende werklieden aanwezig was om het werktuig tot viering van den kabel te besturen.

— De *Morning Post* bevat een protest van den heer *Ouseley*, agent van den onttroonden Koning van Oude, tegen de bewering van genoemd blad, als zoude de bedoelde vorst een pensioen van de O. I. compagnie trekken. De heer *Ouseley* zegt, dat die souverein nimmer eenig pensioen heeft aangenomen.

— De berigten omtrent het rijpen en binnenhalen van den oogst blijven voorbeeldeloos gunstig luiden; voor een groot gedeelte zijn de granen onder dak gebragt en zoowel hoeveelheid als deugd laten niets te wenschen over.

FRANKRIJK.

Uit goede bron wordt uit Parijs aan de *Köln. Zeit.* berigt, dat het thans officiëel is dat de Keizer van Rusland het kamp bij Châlons zal bezoeken. In de officiële kringen te Parijs baart dit natuurlijk groote vreugde, en men is daar zeer nieuwsgierig te weten hoe Engeland deze Russische manifestatie zal opnemen. Men gelooft echter dat Groot-Brittanje haar even zoo gelaten zal aanzien als alle kleine vernederingen, die het in den jongsten tijd moest verduren. Te Weenen zal de aanwezigheid van den Czaar in Frankrijk geen groote blijdschap verwekken, en het is te verwachten, dat de gevaren van die Russisch-Fransche verstandhouding ook op andere plaatsen zich zullen doen gevoelen.

Volgens de *Morning-Post* zal de bijeenkomst der Keizers van Frankrijk en Rusland niet in Frankrijk, maar in Duitschland plaats hebben, en wel tegen het laatst van September.

— Voor den kardinaal-aartbisschop van Parijs, die onlangs tot grootaalmoezenier benoemd is, zal aan het wetgevend ligchaam de goedkeuring van een bijzonder tractement voorgesteld worden. Naar men verneemt, zal de kardinaal *Morlot* als aartsbisschop en groot-aalmoezenier 100,000 fr. jaarlijks ontvangen, behalve nog de 30,000 fr., die hij als senator ontvangt.

— Het effectief van het Fransche leger is voor 1858 bij de begrooting vastgesteld op 392,400 man, en het aantal recruten op 75,000 man. Het aantal kweekelingen op de militaire scholen zal ook aanzienlijk worden verminderd.

— Volgens *Galignani's Messenger*, heeft de sterrekundige *Babinet* aan het instituut de mededeeling gedaan, dat wij, ten gevolge van eene gunstige verandering in de stroomingen van den Oceaan, eene reeks van heete jaren zijn ingetreden, waarvan het tegenwoordige jaar de aanvang is.

— Laatstl. Maandag, zeer vroeg in den morgenstond, vonden eenige politieagenten, bij het doen van hunne ronde, onder een der bogen van de Pont au Change te Parijs, waar de rivier thans droog is, twee jongens van veertien of vijftien jaren, op den grond uitgestrekt en in diepen slaap. Wakker geschud en ondervraagd, gaven zij een verward antwoord, waarop de agenten, die het noodig achtten hunne zakken te doorzoeken, zeer verbaasd waren die vol goud te vinden. Niet twijfelende of zulks was het gevolg van een diefstal, bragten zij de knapen naar den commissaris van politie, wien zij eerst eenige fabeltjes poogden wijs te maken, maar weldra tot de volgende volledige bekentenis kwamen: Des nachts te half een hadden zij in de Rue du Bac een Engelschman ontmoet, die hun een geldstuk aanbood, als zij hem den weg naar zijn hôtel wilden wijzen. Daar zij bemerkten dat de man zoo zwaar beschonken was dat hij zich naauwelijks kon staande houden, bragten zij hem naar eene eenzame straat, waar hij nederviel. Zijne verraderlijke wegwijzers plaatsten hem nu voorzigtig tegen een muur, waar hij spoedig in slaap viel, en verwijderden zich, na hem te hebben uitgeplunderd. Weldra echter deelden zij, in één opzigt, in het lot van hun slagtoffer. In een befaamd huis gaven zij zich namelijk zoo zeer aan den drank over, dat men hen buiten de deur zette, waarna zij, naauwelijks wetende wat zij deden, onder de vermelde brug gingen liggen slapen. Deze jeugdige misdadigers zijn ter beschikking der justitie gesteld.

— De algemeene raden in Frankrijk zijn Woensdag bijeengekomen. Uit de openingsreden der prefecten, waaraan de zittingen van dien dag gewijd waren, blijkt dat de oogst in alle deelen van Frankrijk uitmuntend is uitgevallen, en men ook de beste verwachtingen van den wijnoogst koestert.

— Te Bayonne hebben stierengevechten plaats gehad, welke door de Keizerin en den Koning van Wurtemberg werden bijgewoond. Een hevig onweder en zware regen schorste een oogenblik het feest; vele toeschouwers namen de wijk op de tribune der muzikanten die onder den overgrooten last bezweek, zoodat vijf personen zijn gekwetst, waaronder één vrij ernstig.

— Voor het hof van assises in de Algerijnsche provincie Oran wordt thans een regtsgeding gevoerd tegen eenen Franschen kapitein *Doineau* en 18 andere personen, beschuldigd van het vermoorden van den inlandschen agha *Ben-Abdallah*, het hoofd van eene volksstam, van diens secretaris en van zekeren heer *Valette*. Dagelijks deelen de Fransche bladen het verslag mede van het voorgevallene in de zittingen van dat hof, waarop de algemeene aandacht in hooge mate gevestigd is. De kapitein *Doineau* is het hoofd van een zoogenoemd Arabisch bureau en had als zoodanig eene inlandsche bevolking onder zijne bevelen, ten getale van 30,000 à 40,000 zielen, over welke hij als alleenheerscher regeerde en het regt van leven en dood uitoefende. De reden, waarom de kapitein ter verantwoording is geroepen, is hoofdzakelijk hierin gelegen, dat hij, zonder onderzoek, personen om 't leven heeft doen brengen, die zich ongewapend ter zijner beschikking hadden gesteld, ten einde voor den regter te worden gebragt.

Het regtsgeding maakt een onaangenamen indruk en de uitslag van hetzelve, welke die dan ook zijn moge, zal wel denkelijk aanleiding geven tot eene reorganisatie van de Arabische bureaux.

Men brengt het gebeurde in Algerië in verband met den Indischen opstand, en vraagt, hoe het mogelijk is, dat woeste volkeren achting bekomen voor de Europesche beschaving, zoodra zij getuigen zijn van buitensporigheden van zoodanigen aard, en van onmenschelijke pogingen als die, welke uit naam van Frankrijk en Engeland dikwerf worden aangewend om eene staatkunde van verovering in toepassing te brengen, zoowel in Algerië als in Indië, die maar al te dikwerf met den naam van *uitbreiding der beschaving* wordt bestempeld.

BELGIË.

Den 24sten dezer is eindelijk voor de correctionele regtbank te Bergen in Henegouwen, de openbare behandeling begonnen van het regtsgeding tegen de lieden die beschuldigd worden van deelneming aan de in het laatst der maand Mei j.l. te Jemmapes gepleegde wanordelijkheden. Een dertigtal personen, waaronder sommige van de meer gegoede volksklasse, staan te regt; zij worden beschuldigd van verbreking van sluitingen, van plundering, diefstal, verzet tegen de overheid; hun wordt ten laste gelegd, dat zij het gesticht van de broeders der Christelijke leering te Jemmapes verwoest, het huisraad uit de vensters geworpen en op straat verbrand, en aan de broeders zelven slagen en wonden toegebragt hebben.

Dit regtsgeding wekt algemeene belangstelling, dewijl de onlusten die uit de beraadslaging over de zoogenaamde kloosterwet ontstaan zijn, en welke zich naar de voorstelling der liberale dagbladen tot straatrumoer en baldadigheden bepaald hebben, te Jemmapes veel verder schijnen gegaan te zijn.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Vereenigde zitting van de beide Kamers.

Woensdag den 26sten Augustus 1857.

De heer *Philipse*, voorzitter der Eerste Kamer, bekleedt den voorzittersstoel.

De *Voorzitter* laat door den griffier der Tweede Kamer een besluit des Konings van den 13den Aug. j.l. voorlezen, waarbij aan den minister van binnenl. zaken wordt opgedragen, zich heden te twee uur te begeven naar de vergadering naar de Staten Generaal en aldaar, in naam des Konings, de tegenwoordige zitting der Staten Generaal te sluiten.

De *Voorzitter* benoemt daarop eene commissie van leden der beide Kamers, om den heer minister van binnenl. zaken in- en uitgeleide te doen. Die commissie bestaat uit de heeren *van Rijckevorsel*, *Meylink*, *'t Hooft van Benthuizen*, *Bosscha*, *van Franck*, *Gevers Deynoot* en *Loopuyt*.

Kort daarop wordt de minister, die zich op de gewone statelijke wijze naar de vergadering der Staten Generaal begeven heeft, de zaal binnengeleid.

De minister van binnenl. zaken plaatst zich voor den Troon en houdt de volgende aanspraak:

» MIJNE HEEREN!

» In gevolge 's Konings bevelen heb ik mij in Uw midden begeven, om in Zijnen naam de tegenwoordige vergadering der Staten-Generaal te sluiten.

» Velerlei dienstbelangen ontvingen door Uwe bereidvaardige medewerking, hunne vereischte regeling. Tot de vereeniging van een aantal gemeenten werd de grondslag gelegd. Op het stuk der zeevisscherijen en op dat der jagt en visscherij werden nieuwe bepalingen gemaakt. De scheepvaart werd van den Sondtol ontheven. Ten slotte werd het moeijelijk vraagstuk der regeling van het lager onderwijs, door een wel verstaan gemeen overleg, tot beslissing gebragt op eene wijze, waardig het hoog gewigt van het onderwerp, waardig de verhevene roeping van de wetgevende magt.

» De Koning heeft met bijzonder welgevallen opgemerkt den gang uwer overweging te dezer zake, en heeft de gewenschte uitkomst bezegeld door eene spoedige bekrachtiging der wet.

» Belangrijke wetsontwerpen zijn in behandeling gebleven. Zij zijn nog onlangs vermeerderd door die betreffende de onderscheidene takken van het geneeskundig bestuur.

» Al deze voordragten zullen niet te vergeefs gedurende deze vergadering zijn ter tafel gebragt. Door het onderzoek daaraan reeds toegewijd of inmiddels toe te wijden, zullen de overwegingen dienaangaande in Uwe volgende bijeenkomst misschien minder tijd vorderen, en zal de duur Uwer werkzaamheden welligt kunnen worden bekort.

» Het zal ook dan, gelijk in deze vergadering, u niet ontbreken aan de gelegenheid om bewijzen te geven van uwe zorg voor 's lands belangen. De Regering wenscht niets liever dan U, Mijne Heeren, daarin voor te gaan, en met gemeenschappelijke krachtsinspanning het welzijn van het Vaderland te bevorderen, hetwelk zich, dank zij den Allerhoogste, in zoo vele milde zegeningen bij voortduring mag verheugen.

» In naam des Konings verklaar ik deze vergadering der Staten-Generaal te zijn gesloten."

Daarna is den minister door dezelfde commissie uitgeleide gedaan, waarna hij zich naar het koninklijk paleis heeft terugbegeven.

's GRAVENHAGE, 27 Augustus.

Door Z. M. werd op den 13den dezer aan de bewoners van Apeldoorn een feest gegeven. Toen Z. M. bij die gelegenheid een 4jarig knaapje aan de hand zijner zuster ontdekte, dat slechts de regterhand ten gebruike had, wilde hij, dat het voor HD. rekening voor schoolonderwijzer zou worden opgeleid, met verdere verzorging, aangezien het kind te ver buitenaf woont, om anders dagelijks de school op het Loo te kunnen bezoeken. (*Dev. Ct.*)

— Naar men verneemt, bestaat bij het ministerie van financiën het plan om in eene lang erkende behoefte te voorzien, die namelijk, om aan de postambtenaren de gelegenheid te verschaffen om de godsdienstoefeningen, waarvan velen hunner in den regel verstoken waren, bij te wonen; het valt niet te betwijfelen, of eene dergelijke schikking zal een' hoogst aangenamen indruk te weeg brengen.

— Zoo als in ons vorig nommer reeds gemeld werd, is de heer mr. *H. van Vollenhoven*, referendaris bij het ministerie van binnenlandsche zaken, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon. Thans verneemt men daaromtrent nog nader, dat de minister van dat departement aan den heer *van Vollenhoven* een vleijenden brief van gelukwensching heeft doen toekomen, waarin z. exc. al de eer der wet op het onderwijs aan zijn referendaris toekent. Het is het vierde ontwerp van wet op het lager onderwijs, dat door den heer *van Vollenhoven* werd zamengesteld.

— De ministers van koloniën en van oorlog hebben ter kennis gebragt, dat in de eerstvolgende jaren alle kadets voor de dienst in Oost-Indië, geheel voor rekening der koloniale geldmiddelen aan de koninklijke militaire akademie zullen worden geplaatst, onder gehoudenheid nogtans, dat de ouders of voogden zich bij borgtogt verbinden om de sommen, ten behoeve van hunne zonen of pupillen te verstrekken, terug te betalen, in geval die jongelingen hunne bestemming niet volgen; het geval van overlijden alleen uitgezonderd.

— Eenige bladen hebben vermeld dat de ernstige gebeurtenissen in Engelsch-Indië voorgevallen, weêrklank gevonden hadden in de Nederlandsche koloniën en het zenden van belangrijke versterkingen derwaarts noodig maakten. Brieven uit Batavia, van het begin van Junij, maken evenwel volstrekt geen melding van die verontrustende verschijnselen. Dat versterkingen afgezonden zijn, is overigens buiten twijfel, doch die maatregel was reeds genomen vóór het ontstaan der verwikkelingen in Bengalen.

— Verschillende gewezen militairen in Fransche dienst, hebben zich bij adres tot het ministerie van buitenl. zaken en de Fransche legatie alhier gewend, ten einde onderrigt te worden, op welke wijze zij zich zullen hebben te gedragen om in het bezit te geraken van de medaille, ingesteld bij het besluit van den Keizer der Franschen van den 12den dezer, voor de militairen die in de jaren 1792 tot 1815, onder de Fransche vanen hebben gestreden. Z. exc. de minister van buitenl. zaken heeft in antwoord hierop bekend gemaakt, dat bij het dep. van buitenl. zaken nog geen mededeeling en ook bij het Fransche gezantschap, tot dus verre geene voorschriften te dier zake zijn ingekomen, doch dat de belanghebbenden bij aankondiging in de *Staats-Courant* nader zullen worden verwittigd, welke de weg zal zijn ter bevrediging van hun verlangen.

AMSTERDAM, 27 Augustus.

In Februarij van het jaar 1856 heeft alhier eene vereeniging plaats gehad van zee-officieren, ter gedachtenis aan den heldendood van *van Speyck*, die, gelijk bekend is, in het burgerweeshuis der stad Amsterdam verpleegd is geweest. Bij die vereeniging is door den voorzitter, den kapitein-ter-zee *Wipff*, een door den heer *J. H. Burlage* gedichten feestdronk ingesteld, welke een onverdeelden bijval heeft gevonden en aldus luidde:

Aan Amstel's burgerwees, wiens ridderlijke hand,
Voor de eer van Vorst en Vaderland,
De lont sloeg in het kruid, ten koste van zijn leven. —
Aan hem, die Neêrlands Vlag, geschonden en verscheurd,
Aan de overmagt niet veil kon geven
Dan in zijn bloed gekleurd.....
Van Speyck heeft, trouw tot in den dood,
En trouw aan 't kleed als kind gedragen,
Zijn Vlag, bij 't laatst vaarwel! gedoopt in 't zwart en rood,
En zóó den euvelmoed in 't aangezicht geslagen. —
Toen was de driekleur 's vijands buit,
Half rood geverwd in 't bloed, half zwart gebrand in 't kruid!

Op last des Konings is dit gedicht op een wit-marmeren steen met zwarte en roode letters en zwarten rand (de kleuren van de Amsterdamsche burger-weeskinderen) ingebeiteld, met den naam van den dichter, in gulden letteren aan den voet. Nadat dit werk zeer in 't geheim volbragt was, zijn de bezoekers van het weeshuis niet weinig verrast geworden, toen deze gedenktafel op den verjaardag van het onthullen van het gedenkteeken op den Dam, en als een blijk hoezeer ook 's Konings gemoed door dit gedicht is getroffen, aan het bestuur van het gesticht is overgegeven en in den muur is ingemetseld.

— Men leest in eene Parijsche correspondentie, dat de maatschappij van het *Crédit mobilier* te Parijs, in overeenstemming met de oprigters der Russische spoorwegmaatschappij, in onderhandeling is getreden met de Nederlandsche regering over den aanleg van spoorwegen in Nederland.

— Het te Luik verschijnende blad *la Tribune* meldt, dat de moeijelijkheden, die tot dusverre de vernieuwing van het Nederlandsch-Belgisch handelstractaat hebben belet, uit den weg zijn geruimd.

— Te Triest is de landmail aangekomen met berigten uit Batavia tot den 10den Julij.

ASSEN, 29 Augustus.

De boekweit heeft door den fellen wind van de laatste dagen en de hevige droogte veel geleden; zeer vele stengels zijn geknakt en de akkers hebben het aanzien, als of er vee door geloopen heeft; de rijpe en beste korrels zijn daardoor afgevallen. Kon men vroeger op een zeer gunstigen oogst rekenen, thans mag men niet meer dan een middelmatigen verwachten.

— De werken der maatschappij van 't Oranje-kanaal vorderen steeds goed; men rekent met den 1sten Jan. 1858 het kanaal geheel bevaarbaar te hebben; doch de hoop om van dit najaar turf af te voeren, zal waarschijnlijk niet vervuld worden. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 29 Augustus.

De 28ste Augustus zal voor elk Groninger altijd een blijde herinneringsdag blijven. Het was op dien dag van het jaar 1672, dat het vijandelijke leger van den bisschop van Munster en den keurvorst van Keulen met groot verlies het beleg moest opbreken, na vijf weken lang te vergeefs beproefd te hebben deze veste te overmeesteren. Groot was de blijdschap over deze verlossing in stad en provincie en zegenrijk ook was deze in de gevolgen voor het geheele vaderland. Daarom is die gebeurtenis waardig om ook door het nageslacht in aandenken te worden gehouden.

Die feestelijke herdenking van Groningens bevrijding had ook gisteren weder plaats. Door het heerlijke weder uitgelokt, stroomden duizenden gewestgenooten naar deze stad om aan dit feest deel te nemen. De ingezetenen toonden, ook door het uitsteken der vlaggen, hunne belangstelling in dezen voor Groningen zoo gedenkwaardigen dag. In de hoofdstraten was er bijna geen huis, waaruit niet de driekleur wapperde.

Nadat de feestdag door vrolijk carillon-spel van den Martinitoren, te half negen des morgens, was ingeleid, werd die te tien uur op plegtige wijze geopend door ds. MOLTZER, die als redenaar optrad bij het godsdienstig muzijkfeest in de Groote Kerk en die in een plegtig gebed en toespraken, aan God lof en dank toebragt voor de hulp en bescherming aan onze voorouders in de ure des gevaars verleend. God ter eere rezen ook de lofliederen omhoog, die beurtelings èn door de geheele vergadering èn door het zangkoor onder directie van den heer J. SURINGA werden aangeheven. Deze zang werd afgewisseld door muzijk, uitgevoerd door het corps van de dd. schutterij ter dezer stede en besloten door orgelspel.

Na afloop van deze godsdienstige toewijding van den feestdag, die door eene talrijke schare werd bijgewoond, konden de liefhebbers van schoone paarden zich op de Groote Markt verlustigen in het zien van de spannen paarden, die zich ter keuring hadden aangegeven. Na eerst bij de hand gekeurd te zijn, werden de 14 aangegevene spannen later voor rijtuigen gespannen en reden zóó langs de Groote Markt heen en weer, ten aanschouwe van duizenden, die door de nieuwheid van deze keuring uitgelokt, zich naar die markt hadden begeven. Aan den heer mr. S. WITTEVEEN, van Metzlawier, als eigenaar van het span schoonste inlandsche tuigpaarden, werd de uitgeloofde prijs, zijnde een paar briljante hoofdstellen, met zilver gemonteerd, uitgereikt.

Na afloop dezer keuring werden eenige fraaije muzijkstukken uitgevoerd door het muzijkcorps van het 7de regement, welk muzijk werd opgevolgd door het bespelen van het carillon.

Om half drie des namiddags begon buiten de Ebbingepoort de harddraverij, waarvoor de paarden mede des morgens op de Groote Markt waren gekeurd. Zestien paarden namen aan den wedstrijd deel, die ook weder door eene buitengewoon groote menigte toeschouwers werd bijgewoond. De prijs, zijnde complete wagengereiden, rijk met zilver gemonteerd, viel ten deel aan het zwart langstaart paard *van Spijk*, van den heer J. A. OLTHOF, te den Ham, door den eigenaar bereden; terwijl de premie, een fraai gouden cilinder-horlogie, werd gewonnen door het zwart langstaart paard *de Paauw*, toebehoorende aan den heer H. ESKES, van Kollum, bereden door den pike R. REITSMA.

De overwinnaars werden hierop, onder het spelen der muzijk, die zich ook gedurende den wedloop van tijd tot tijd had doen hooren, voor het koffijhuis van mej. de wedw. BONTEKO aan de Groote Markt geleid, 't welk een eigenaardig gez opleverde. daar hun weg daarheen bijna versperd was van wege het groot aantal toeschouwers.

Naauwelijks was de harddraverij ten einde, of andere uitspanningen wachtten de talrijke feestgenooten. Een groot deel van het publiek begaf zich naar de societeit *de Harmonie*, waar van 7 uur af muzijk werd uitgevoerd; anderen stroomden naar de schouwburgzaal, om de daar gegevene voorstelling bij te wonen. Maar ook langs de straten werd het tegen den avond hoe langer zoo drukker, en toen om 10 uur op de Groote Markt de vuurwerken zouden afgestoken worden, was het daar een bont gewoel van menschen uit alle standen der maatschappij. Want — en de commissie van feestviering verdient ook hiervoor gewis, even als voor hare vele andere bemoeijingen, aller dank — het zijn in waarheid volksfeesten, die op den gedenkdag van Groningens ontzet worden gegeven. Ieder heeft daartoe den vrijen toegang. De vuurwerken, die onder het spelen van eenige muzijkstukken werden afgestoken, waren hoewel niet van zoo grooten omvang als men ze hier anders gewoon is te zien, evenwel inderdaad fraai te noemen en voldeden algemeen.

Op de Vischmarkt was eene illuminatie ontstoken, hoedanige men hier nog niet had gezien, te weten door middel van gas. Daar was een sierlijke triomfboog opgerigt, 15 Ned. ellen hoog en breed, prijkende met de jaartallen 1672 en 1857, met het Groninger wapen en ander toepasselijk schilderwerk, door den heer T. T. OOSTENGA op doek geschilderd. Ongeveer zevenduizend lichten waren langs dezen boog aangebragt en 't was een prachtig gezigt, als men van de Groote Markt af komende, dien schitterend verlichten tempel voor zich zag. Van 10 uur tot half twee bleef deze illuminatie aanhouden, die ook om de nieuwheid, algemeen zeer heeft voldaan.

Na afloop der vuurwerken verstrooide zich de menigte op nieuw, terwijl er door de liefhebbers op de Groote Markt talrijke zwermers werden afgestoken, en tot laat in den nacht was er overal drukte en beweging.

Zoo liep ook nu weder deze feestviering in de beste orde af, waartoe de goede directie van wege de commissie van feestviering en de politie voorzeker het hare hebben toegebragt.

— Heden morgen is alhier in het diep tusschen de Poelepoorten- en Sint-Jansbogen gezonken een turfschip, toebehoorende aan S. DE RAAD. De man zelf was afwezig, maar op het geroep der kinderen waren spoedig welwillende handen bezig om den inboedel van het schip te bergen, welke dan ook grootendeels is behouden. Gelukkig dat dit ongeval bij dag geschiedde, anders zouden de kinderen, die op het schip sliepen, er waarschijnlijk bij zijn omgekomen, daar alles dadelijk vol water is geloopen.

— Ook in de Westerwoldsche veenen, en meer bepaaldelijk in de zoogenaamde Jispingboeren-Mussel, is een felle brand ontstaan, die ten gevolge van den aanhoudenden wind eene aanmerkelijke uitgebreidheid heeft verkregen. Welligt zijn meer dan honderd bunders uitmuntende veengronden, waarin nog nimmer boekweit was gezaaid, afgebrand. Ook is de brand overgeslagen in de groenlanden, die daardoor aanmerkelijk hebben geleden. Aan blusschen viel bij de droogte der veenen niet te denken. Rondom de afgebrande veenen is thans eene sloot gegraven, om daardoor den brand beter te kunnen stuiten.

De felle wind heeft ook in den beginne dezer week aan de veenboekweit, die zulk een' rijken oogst beloofde, belangrijke schade te weeg gebragt. Men rekent dat een derde van den oogst is verloren gegaan, door dat de boekweit van den stam is geslagen. Duizenden mudden boekweit liggen op den grond verstrooid en de gunstige uitzigten op een overvloedigen oogst zijn daardoor verdwenen.

— Ook uit het Westerwoldsche wordt evenals van elders

... over het gelukkig bijenjaar. Sommige van de beste ... de verbazende zwaarte van 80 tot 90 halve Ned. ... vier of vijf opzetsels. Naar men verzekert, zijn ... groote bijenhouders die *f* 500 overhouden.

... had te *Wedde* de gewone najaarsmarkt plaats. ... gewoonte, werden des avonds weder de herbergen be- ... de drinkzuchtige Westerwoldingers in de gelegenheid ... hunnen dorst te lesschen. De rijksveldwachter BRUINS ... Wedde had zich mede ter handhaving van orde, derwaarts ... omdat het bekend is, dat het er bij die gelegenheden ... klopperijen, waarbij zoowel stokken als messen worden ..., ontbreekt.

... rijksveldwachter begeeft zich op aanzoek in eene ...mer, ten einde de aldaar aanwezigen tot rust en orde ... manen; doch toen hij een weerspannige, dien hij niet ... kende, voor den burgemeester wilde geleiden, werden ... alle de in het vertrek aanwezige kaarsen of lampen ... en BRUINS door de aanwezigen eensklaps overvallen, ... en achteren met messen of andere scherpsnijdende ... gesneden, zóódat de schoot van zijnen uniformjas be- ... van onderen tot boven doorgesneden is. Zijne opper- ... moeten geheel onbruikbaar zijn. Ook ontbrak het ge- ... BRUINS niet aan wonden, waarvan een aan het hoofd, ... belangrijke bloedstorting ten gevolge had. Hij ver- ... die massa echter zijne tegenwoordigheid van geest ... de haan van zijne karabijn over en geeft vuur, ... zijne aanvallers de vlugt nemen en hij daardoor dus ... werd.

... zal er in Westerwolde toch wel aan zulke gevaar- ...partijen een einde worden gemaakt?

... bijzonderheid ten opzigte van den landbouw-toestand, ... medegedeeld, dat uit de reeds vele jaren gehoudene aan- ...ingen van een bejaarden landbouwer, onder Nieuwkoop, ... op den 24sten Aug. des jaars 1818 niet alleen tarwe en ... maar zelfs de boonen reeds waren ingehaald; dat het ... gedurende den zomer heet en zoo droog was, dat het ... verbrandde, zoodat hij zelf genoodzaakt is geweest ...ite van zijn vee bij anderen in de weide te doen, ... hij niet alleen de melk moest afstaan, maar nog ge- ... werd 50 cent voor iedere koe te betalen; terwijl zijn ... zulks niet beneden den gulden gedaan konde krijgen. (De sterke en aanhoudende droogte doet zich thans ook in ... naburige provinciën met nadruk gevoelen, zóó zelfs, dat ... boeren nu reeds hun vee, uit gebrek aan gras zoowel ... aan drinkwater, hebben op stal gezet.)

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 29sten Augustus.

...: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, ...SEMA, VAN HOUTEN, DE SITTER, MESDAG, EDELINCK, ...MAN, VAN SWINDEREN, MEIJER, GEERTSEMA, DOM-..., WICHERS, QUINTUS en VAN IMHOFF.

... behandeling wordt genomen:

1) *Ontwerp-besluit tot bepaling van de som, welke van het ... van de dienst van* 1856 *gereserveerd en op die van ... zal worden overgebragt.* — Vastgesteld en de som ... op *f* 27,562.50.

...) *Begrooting der plaats. inkomsten en uitgaven voor de ... van* 1858. — Burg. en weth. bieden deze aan, die ... op de secretarij neergelegd en in afschrift algemeen ...baar gesteld zal worden.

...gaan zijnde tot de trekking der afdeelingen tot onder- ... dezer begrooting, worden aangewezen voor de eerste ...: de heeren CREMERS, WICHERS, DE SITTER, ...TUS, EDELINCK, SWAAGMAN, GEERTSEMA, DOMMERING ... VAN HOUTEN, en voor de tweede afdeeling: de heeren ... HEIJNINGEN BOSCH, ROELFSEMA, MESDAG, VAN IMHOFF, ...IER, VAN ITTERSUM, VAN SWINDEREN, DE LA FAILLE, ...ORNBOSCH en het nieuwe lid. Van de wethouders zal de ... TRIP bij de eerste, de heeren OUDEMAN en MULLER ... de tweede afdeeling zitting nemen.

...) *Ontwerp-instructie voor den opzigter der stads polder- en ...elderlanden.* — Vastgesteld.

4) *Twee rapporten aangaande verschillende stukken over ... hoofdelijke omslagen van* 1856 *en* 1857.

...e voorzitter stelt voor overeenkomstig deze te besluiten. — ... heer DE SITTER wenscht de behandeling dezer stukken te ...n uitgesteld, totdat een besluit is genomen omtrent een ... rapport, waarbij voorgesteld wordt om terug te komen op ... foutive en dubbele aanslagen in de kohieren van 1856 en 1857.

De voorzitter stelt alsnu voor de beide eerste rapporten aan te nemen met de wijzigingen in het later rapport bedoeld. — De heer DE SITTER maakt hiertegen zwarigheid. De commis- ... heeft namelijk in een der rapporten geen bepaald advies gegeven over eenige aanslagen, die niet voldoende waren gead- ...eerd, maar heeft een tweeledig advies gesteld, voor het geval dat de raad wel of niet eene nadere instructie noo- ... acht.

Nadat over de vraag, of de raad kan beslissen over eene ... geïnstrueerde zaak nog door de heeren OUDEMAN, DE SIT-..., QUINTUS en den voorzitter het woord is gevoerd, wordt besloten deze zaak aan te houden.

5) *Rekening van den rentmeester der stadsveenen en Ter Apel over* 1856.

De voorzitter stelt voor deze goed te keuren. — De heer MESDAG zegt met genoegen de rekening te hebben nage-...; hij had evenwel den vorm eenigzins anders ge-...cht, en wel zoo, dat de raad in de gelegenheid ware ge-...est een overzigt te bekomen over het beheer van den rentmeester. Hij geeft in bedenking om de rekening voor ... volgend jaar zoo in te rigten, dat men gemakkelijk ... overzigt kan verkrijgen.

De voorzitter merkt op, dat in de rekening moeijelijk ...e verandering zal kunnen gebragt worden. Nadat deze ... de heer QUINTUS nog eenige inlichting hebben gegeven, ...ankt de heer MESDAG voor deze, en wordt de rekening goedgekeurd.

6) *Vervolg van den inventaris van het veenkantoor.* — Be-...ten dit in het archief te deponeren.

7) *Verslagen over de stadsbewaarscholen over* 1856. — Voor notificatie aangenomen, terwijl de schoolcommissie voor hare ...ite zal worden bedankt.

8) *Missive van het bestuur der akademie Minerva, kennis ...nde, dat er eene verandering is gekomen in art.* 33 *der ...* — Aangenomen voor notificatie.

9) *Missive van den rentmeester der stadsveenen, geleidende ... huurcontract door hem, onder nadere goedkeuring, aange-...an met* J. KUIPERS, *ter bebouwing van eenig dalland onder ... Apel en Ter Haar.* — Wordt besloten den rentmeester te magtigen om de overeenkomst aan te gaan.

10) *Adressen van* P. NOORDHOF, *mr.* L. EIJSSONIUS WICHERS ... J. VAN TOL, *verzoekende afschrift van den hoofdelijken omslag over* 1857. — In handen van de commissie *ad hoc* gesteld.

11) *Rekesten van* A. G. SCHRAGE *en* H. E. PATHUIS, *ver-laatmeesters te Wildervank*, waarin zij handhaving verzoeken van hun regt tegenover hunnen buurman KUIPERS, die, in weerwil van het verbod om geene nering uit te oefenen, ... in het verlaathuis wordt gedreven, eene bakkerij heeft opgerigt. — De veen-commissie adviseert hierop, aan adres-...nten te kennen te geven, dat er geene termen zijn gevon-...en om gevolg te geven aan hun verzoek om het bakken ... KUIPERS te verbieden, omdat bij de voorwaarden, waar-...der aan dezen eene koopmansbehuizing in erfpacht is uit-gedaan, het bedrijf van bakker niet is verboden. — Ter visie.

12). *Missive van den rentmeester der Stadsveenen, geleidende ... contract door hem, onder nadere goedkeuring, aangegaan met de scheepsbouwers te Stads Kanaal omtrent de verwijding der verlaten.* — Zal rondgaan bij de leden.

De openbare zitting wordt hierop vervangen door eene met gesloten deuren.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 14den September 1857, des middags te 12 uur, zal door den Commissaris des Konings in deze Provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedepu-teerde Staten, in een der vertrekken van het Provinciehuis alhier, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar, bij enkele inschrijving, worden aanbesteed:

1). *Het doen van eenige herstellingen aan de Zeeweringen wederzijds Delfzijl.*

2) *Het doen van eenige verbeteringen aan den polder of de landen gelegen tusschen den Zwartsdijk en den Slaperdijk bij Watum, onder de gemeente Bierum.*

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken ter provinciale Griffie kennis nemen.

Terzelfder tijd en plaats zal mede worden verpacht:

De ontvangst der tolgelden op den weg van Appingedam over Farmsum, Weiwerd, Oterdum, Termunten en Woldendorp tot de Oostwolderpolderzijl, benevens den weg verbindende genoemden weg met den grindweg der gemeente Nieuwolda, voor den tijd van een en een half jaar, ingaande den 1*sten November* 1857, *des middags te* 12 *uur, en eindigende met den* 1*sten Mei* 1859, *op hetzelfde uur, en wel:*

1) *Aan den tol tusschen Appingedam en Farmsum, gemeente Delfzijl.*

2) *Aan den tol tusschen Weiwert en Heveskes, gemeente Delfzijl.*

Ieder tol met de daarbij behoorende woning en gronden.

En zulks bij inzetting en opbod, aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht, voor de jaarlijksche som.

De bestekken en voorwaarden zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen, terwijl nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te *Groningen.*

KERKNIEUWS.

Door den kerkeraad der Herv. gemeente te Wormerveer is het volgende drietal van predikanten opgemaakt: dd. BRON te Berkenwoude; DE VEER te Meerkerk en H. WORST te Oude-Niedorp.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Woerden is beroepen ds. SCHOONHOVEN JANSEN, thans te Balk; — te Elst, ds. H. W. EIGEMAN, thans te Meeuwen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 29 Augustus.

Er zijn heden weder ongunstige berigten uit Indië bekend geworden.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *Augustus.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63¼.
Dito Dito	» 3 »	76⅞.
Dito Dito	» 4 »	96¾.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	75.
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	38⅞.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	86⅞.
Dito Nation. Metall	» 5 »	77 1/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1½ »	25 7/16.
Dito Binnenl	» 3 »	37¾.
PORTUGAL	» 3 »	45¾.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	105½.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	104⅞.
Dito bij *Hope*	» 4 »	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	—
Dito. 6de serie	» 5 »	101⅛.

LONDEN, 29 *Augustus.* Consols 90¼.

PARIJS, 29 *Augustus.* Fransche 3 pCt. 66.95.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 26 Aug., *de Boer* Elisabeth Johanna, Altona; — 27 *Zeilmaker qq.* Jacoba, Suriname.

HELVOET 26 Aug., *de Grooth* Margrietha, Arendsburg.

BRIELLE 26 Aug., *Kruithof* Courier, Londen.

Ter reede van ALGECIRAS 15 Aug., *Meedendorp* Johanna, v. Galatz n. Vlissingen; *Becker* Elisabeth Sophie, v. Galatz n. Falmouth.

LISSABON 15 Aug., *van Brakel* Ned. oorl. stoomfregat Admiraal v. Wassenaar, Texel.

Bij DOUVRES 24 Aug., *Lammers van Bueren* Bezoekie, v. Rott. n. Batavia.

WICK 22 Aug., *Potjewijd* Agatha Geertruida, Petersburg.

NORTH SHIELDS 24 Aug., *de Ridder* Columbus, Rott.; *Drewes* Tjakkien, Groningen.

HARBURG 26 Aug., *Smedes* Pietronella Alberdina, Amst.

BREMERHAVEN 23 Aug., *de Jonge* Wilhelmina Klasina, *Bontekoe* Vr. Geertruida en *Forma* Fraukina Hillegina, Riga.

BERGEN 13 Aug., *Stasse* Cornelia, Newc.; — 15 *Staal* Vr. Clara, Schiedam.

KOPPENHAGE 22 Aug., *Dijk* Elsina Jantina, Petersb.

KROONSTAD 20 Aug., *Koning* Marchina Rosetta, Stettin.

Vertrokken.

AMSTERDAM 25 Aug., *Broekman* Helena en *Stenger* Anna Margaretha Adriana, Petersb.; *Gerritsma* Jonge Gerrit, Koningsb.; *de Jong* Margaretha Meijering, Flensburg; *Katoen* Remalia Geertruida, Frederikstad; *Winther* Alpha, Drammen; — 26 *Kramer* Watergeus, Bat.; *Postema* Martha, *Brouwer* Hermanna Nepperus en *Pik* Burgemeester van Setten, Petersburg; — 27 *Stapert* Sara Alida Maria, Batavia.

VLIE 24 Aug., *Slager* Jan Hendrik en *Smit* Alegonda Rensina, Petersb., *Schaap* Jouge Bernard. Frederikstad.

HELVOET 25 Aug., *Groenewold* Fennechiena Hendrika, Dublin; — 26 *Verheij* Jan van Brakel, Newport.

MESSINA 11 Aug., *Bok* Elisabeth Maria, Konst.

SANTANDER 19 Aug., *Kat* Mathilda Barbara, Liverpool.

DEAL 25 Aug., *Kloekers* de Lauwerzee, Buenos Ayres.

HAMBURG 26 Aug., *Wijnstok* 4 Gebroeders, Altona.

BRAKE 18 Aug., *Prins* Heiko Prins, Stettin; — 21 *Botje* Gesina Alida, Noordzee; — 22 *Huges* Anna Catharina, Stettin.

WARNEMUNDE 23 Aug., *Bekkering* Berendina Huges, Rott.

BOLDERAA 21 Aug., *Rijf* Mentor, Elseneur.

KOPPENHAGE 22 Aug., *Prak* Jonker v. Slochteren, de Oostzee.

Zeilklaar.

QUEBEC 3 Aug., *van Ingen* Anna Geertruida, Queenstown.

LONDEN 25 Aug., *Schuring* Antje, Elseneur.

NIEUWE DIEP, 26 Aug. Het schip Afina Hillechiena, kapit. *D. H. Drewes*, van Amsterdam naar Petersburg, is alhier lek binnengeloopen, hebbende twee dagen aan den grond gezeten.

Gepraaid den 1 Aug., op 11° 17′ N.Br., 24° 24′ W.L., *Schoolwerth* Brederode, v. Akyab n. Falmouth. — Den 20 Aug., op de hoogte van Hastings, *Auffmorth* Holland, v. Amst. n. Bat.

DELFZIJL, 28 Aug. Binnengekomen 26 Aug., *Barghoorn* Vr. Trientje, v. Emden; *Gust* Margaretha, v. Neuharlingerzijl; — 27 *Pot* Geziena, v. Noorwegen; *Stoppels qq.* Elsiena, v. Eemshorn.

Vertrokken 26 Aug., *Albers* Geziena Helena, *Gust* Harmina, *Dik* Annette Cornelia en *Donga qq.* Amicitia, alle 4 n. Noorwegen.

Het Hannoversch kofscheepje Elziena, van Engeland naar Papenburg met steenkolen, op de Eemshorn gestrand, is hier, na een gedeelte der lading gelost te hebben, met behulp van 5 man binnengebragt.

OOSTMAHORN, 27 Aug. Vertrokken 25 Aug., *Pluktje* Tetsia, v. Groningen n. Frederikstad; — 26 *Siemers* Geziena, v. Amst. n. Emden; *Huges* Johan Gerard, v. de Zoutkamp n. Noorw.; *Rasker* Leentje Dost, v. Zaandam en 27 *Dost* de Vr. Gesiena, n. Muiden, beide n. Hamburg.

Zeilklaar 28 Aug., *v. d. Meulen* Hillegonda Maria en *Rienks* Nicolaas Theodorus, beide v. Dockum n. Noorwegen.

ZOUTKAMP, 29 Aug. Binnengekomen 27 Aug., *Smith* Taij, *van Klooster* Gesiena en *Buttree* Economy, v. Newc.; *Cooper* Endeavour en *Dickinson* Lively, v. Middlesbro.

Zeilklaar: *Huges* Orion, avont.; *de Graaf* Harm. Geziena, Lond.

De Sond gepasseerd.

23 Aug. *Willenga*, Catharina, v. Petersb. n. Aberdeen, m. beenderen.
v. d. Leij, Albert v. Panhuis, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
24 —— *Kuiper*, Engelina, v. Stockholm n. Marseille, m. hout.
Mooi, Noordster, v. Petersb. n. Londen, m. tarwe.
v. d. Woude, Annechina, v. Newc. n. Koppenh., m. stukg.

De wind den 23 Aug. Z.O.; den 24sten Z.O., Z.Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 27 Aug., *Lucas* Elisab. en Jacoba, Akyab; *de Boer* Elisab. Johanna, Altona; — 28 *de Boer* Hendrika Bartina, Banjoew.; *Jonker* Themis, Cardiff; *Zeven* Elisabeth, *Aggen* Louisa Helena en *v. d. Veen* Maria Janna Jacoba Barendina, Petersb.; *de Jonge* Ettiena, Riga; *de Vries* Erstine Alida, Memel.

TEXEL 27 Aug., *Boon* Verwisseling en *v. Kempema* Sippe Visser, Venetie; *Jonker* Themis, Cardiff; *Bakker* Groot Lankum, Petersb.; *Poelman* Marianne, Kroonst.; *Gauda* Egmond aan Zee, Lond.; — 28 *Schaap* Pieter Bentum en *Wilmink* Herm. Wilmink, Petersb.; *Veen* Alida, Nerva; *Giezen* Juffer Hilleg., Riga.

BRIELLE 27 Aug., *Feddes* Metta Gesina, Memel.

MAASSLUIS 27 Aug., *de Jong* Twee Gezusters, Yarmouth.

ZIERIKZEE 26 Aug., *de Ruiter* Cadzandria, Aux Cayes.

DANTZIG 24 Aug., *Emmelkamp* Annagiena, Rendsb.

KOPPENHAGE 25 Aug., *de Vries* Vaillant, *Kuiper* Roelfina en *Smit* Jabina, v. Petersb. n. de Maas; *de Groot* Maria Reifina, v. Petersb. n. Rostock; *Nagel* Tures Davidica, v. Petersb. n. de Maas; *v. d. Wouden* Annechiena, Newc.

FALMOUTH 26 Aug., *Meijboom* v. Oldenbarneveld, Akyab.

Bij GOUDSTAART 25 Aug., *Dallinga* Alida, v. Newyork n. Gothenburg.

LIVERPOOL 26 Aug., *Wekenborg* Anna Margretha, Nerva.

LEITH 23 Aug., *Ruiten* Verwachting, Harl.

HAVRE 25 Aug., *Halfweg* Hollander, Rott.

MARSEILLE 25 Aug., *Klaazen* Rotterdam, Rott.

PAIMBOEUF 25 Aug., *Loorbach* Cath. Freerkina, Amst.

MALAGA 1 Aug., *Bultje* Eemstroom, Gyon.

BATAVIA vóór 10 Julij, *Molenaar* Amicitia, *van Tubergen* Admiraal Tromp, *Cruys* Stad Nijmegen en *Lupcke Jr.* Helena en Anna, Amst.; *van Velthoven* Herman, *Veenstra* Elisabeth, *Wilhelmie* Jacoba Helena, *Gersen* Lammina Elisabeth en *Bargman* Eugénie, Rotterd.; *Verschoor* Beatrix, Adelaïde; *Tange* Ferdinandina Emma, King George Sound; *Bondix* Quatre Bras, San Francisco; *de Wit* Prins Frederik der Nederlanden, Port Natal.

Vertrokken.

AMSTERDAM 27 Aug., *Beekhuis* Margaretha, Alexandria; *Gnodde* Antilope, Toulon.

VLIE 25 Aug., *de Boer* 2 Gebroeders, Engeland; *v. d. Wal* Helena, Memel.

HELVOET 27 Aug., *den Breems* Kooph. en Zeevaart *Zetteler* Willem Prins van Oranje, Gibraltar.

MAASSLUIS 27 Aug., *Paap* Adriana, Elseneur; *de Jong* Twee Gezusters, Noordwijk; *Driest* Jan Visser, avontuur.

HARWICH 25 Aug., *Joosten* Neptunus, Riga.

STRAAT SUNDA gepasseerd vóór 10 Junij, *Bart* Prins Maurits, v. Batavia n. Amst.; *Kuyper* Admiraal Jan Evertsen, n. Amst.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 28 *Augustus.*

TARWE.		GERST.			
Oude 70 ℔ *f*		Wtr. 1857 54 ℔ *f*	5,60	Zw. Voer 40 ℔ *f*	3,70
Oml. 1856 66 -	7,65	- 56 - -	6,00	- - 42 - -	3,90
- - 68 - -	8,45	- 58 - -	6,40	- - 44 - -	
- - 70 - -	9,25	Zomer 54 - -		BOONEN.	
- Old. 66 - -	7,40	- 56 - -		Paardeb. *f* 7,75 a *f* 8. —	
- - 68 - -	8,20	N.Knobbe 60 - -	5,95	(Nieuwe *f* 8,25	
- - 70 - -	9,00	- 62 - -	6,35	Gr. Erwt. *f*	
ROGGE.		HAVER.		Graauwe dito *f*	
Inland. 60 ℔ *f*		Dikke 36 ℔ *f*		ZADEN, ENZ.	
- 62 - -	5,55	- 38 - -	3,65	Old.Koolz. *f* 13 a *f* 14,10,25	
- 64 - -	6,05	- 40 - -	3,90	Oml. dito *f* 13 a *f* 14,25,50	
- 66 - -	6,55	- 42 - -	4,15	Kromhorn *f* 14,75,90	
N. 1857 68 - -	7,15	- 44 - -	4,35		
- 70 - -	7,65	- 46 - -	4,55	Zomerzaad *f*	
BOEKWEIT.		- 48 - -	4,75	Aveelzaad *f*	
Gr. Zd. 60 ℔ *f*	5,70	- 50 - -	4,95	G. Mosterdz. *f* 16 a *f* 18	
- - 62 - -	6,20	WitteVoer 36 - -	3,45	Lijnzaad *f*	
- - 64 - -		- - 38 - -	3,65	Dederzaad *f*	
- Zw.- 60 - -		- - 40 - -	3,85	Gr. Gort *f* 9,25,50 a *f* 10	
- - 62 - -	5,55	N. Zw. - 36 - -	3,30	Parel dito *f* 12 a *f* 14	
- - 64 - -	6,05	- - 38 - -	3,50	Raapolie per vat *f* 47	
Veen 64 - -	5,95				

De handel in granen was heden over 't geheel van weinig beteekenis. — Tarwe stil. — Rogge prijshoudend. — Boekweit door schaarschheid 30 cent hooger verkocht. — Gerst iets lager afgegeven. — Haver in een doen. — Boonen als voren verkocht. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Gort stil. — Raapolie prijshoudend.

ROTTERDAM, 27 *Aug.* Tarwe 166 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 495. — Rogge: 145 ℔ Archangel *f* 218.

LEEUWARDEN, 28 *Aug.* De aanvoer van granen was aan de markt van heden wederom niet groot en voor consumtie eenige vraag. Tarwe bijna zonder handel, en ongeveer als voren te noteren, knappe *f* 7,90, *f* 8,00. Ordinaire *f* 7,50, *f* 7,75. Puike nieuwe *f* 9,50, *f* 10,00; puike roode *f* 12,25, *f* 12,50. — Rogge. Jarige buitenl. *f* 7,20, *f* 7,30. Inlandsche *f* 6,35, *f* 6,45. Nieuwe meer begeerd en hooger, *f* 8,10, *f* 8,15. —. Boekweit hooger verkocht, Vries. Zand *f* 7,50, *f* 7,60. Nieuwe weinig aan, *f* 8,30, *f* 8,40. — Winter-Gerst met kleinen aanvoer en goede vraag ter verzending, puike *f* 5,95, *f* 6,10, *f* 6,50; ligtere voor voeragie *f* 5,25, *f* 5,75 naar kwaliteit. — Nieuwe Haver eenige partijtjes *f* 3,90, *f* 4,10. — Koolzaad weinig ter veil verkocht, puike *f* 15,10, *f* 15,25, 2de soort *f* 14,00 à *f* 14,50 en geringer *f* 13 à *f* 13,75.

AMSTERDAM, 28 *Aug.* Poolsche Tarwe iets lager, overige soorten zonder handel. 132 ℔ witb. Pools. *f* 405; 132 ℔ roodb. dito *f* 360; 128 ℔ b. dito *f* 360. — Rogge bij partijen iets hooger: 123 ℔ Pruis. *f* 218; 121, 122 ℔ dito *f* 208, *f* 211; 123 ℔ Rost. *f* 215; 124 ℔ Wahrener *f* 218; 123 ℔ Belg. *f* 223; 118 ℔ Arch. *f* 203; 120 ℔ dito *f* 209; 118 ℔ Petersb. *f* 198. — Gerst in een doen: 111 ℔ Holst. *f* 209. — Boekweit tot onveranderden prijs verkocht: 113, 117, 120 ℔ Holst. *f* 190, *f* 210, *f* 228 naar kwaliteit.

Koolzaad ½ p. vl. lager: Holst. 74½ p. vl.; Rubs op 9 vat dadelijk 80½ p. vl.; op 9 vat dadelijk 81 p. vl.; Sept. 81½ p. vl.; Oct. 82 p. vl.; Nov. 82½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 48,25; vlieg. *f* 47; Sept. *f* 47 a *f* 46,50 a *f* 46,75; Oct. *f* 47 a *f* 47,25; Nov. *f* 47,50; Dec. *f* 47,75; Mei 1858 *f* 48,25 a *f* 48. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering iets flaauwer: op 6/w. *f* 45,75; vlieg. *f* 44,50; Sept. *f* 43,75 a *f* 43,50; Oct., Nov. en Dec. *f* 44 a *f* 43,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 92 a *f* 96. — Lijnkoeken *f* 11½ a *f* 14.

LONDEN, 26 *Aug.* Inl. Tarwe was in goede, doch buitenl. in geringe hoeveelheid aangevoerd. Er waren echter ook niet vele koopers. De van Maandag overgebleven inl. Tarwe bedong de prijzen van dien dag, maar mindere kwal. was niet te slijten. De vraag naar vreemde was zoo onbeduidend, dat de notering geene verandering onderging, Alle andere graansoorten onveranderd.

Van den 28*sten.* Granen met geringen toevoer en weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *Aug.* De prijs der boter was heden: 1ste soort de ½ ton *f* 44 a *f* 44,50; 2de soort *f* 40 a *f* 42.

LONDEN, 28 *Augustus.* Friesche Boter 116 sh., Gron. 90 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 28 *Aug.* Ter veemarkt van heden was weinig aanvoer en de prijzen als l.l. Dingsdag.

APPINGEDAM, 27 *Aug.* De heden alhier gehouden veemarkt was vrij goed bezocht en de aanvoer van vee was tamelijk, doch de handel niet willig, daar de prijzen steeds dalende zijn: beste vroegmelkte koeijen van *f* 100 tot *f* 130; ossen van *f* 70 tot *f* 80; vetten van 22 tot 26 ct. het halve Ned. ℔.

LONDEN, 28 *Augustus.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 1057 runderen, 630 kalveren en 11,020 schapen. Bij onbeduidenden handel waren de prijzen over het algemeen lager.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 28 *Augustus.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¼; Dito Dito 3 pCt. 76¾; Dito Dito 4 pCt. 96¾. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45¾; Dito 1856, 3 pCt. 45. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105½; Dito te Londen 4½ pCt. 96 11/16; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 101⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74⅞; Dito Dito 2½ pCt. 38⅞; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86½; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21¼. Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.77½; Dito 2/m. *f* 11.67½.

ADVERTENTIEN.

duidelijke opgave doen van den prijs, en die ze teruggezonden w i hebben, een bepaald adres opgeven.

Op verlangen van het [illegible] moet de inzender voldoende kunnen aantoonen, dat het voo[illegible] zijn eigendom is.

Het *vee* moet Woensdag morgen om 9 uur ter plaatse zijn; van 9—11 uur heeft de keuring en bekrooning plaats, gedurende welken tijd aldaar niemand wordt toegelaten dan de noodige geleiders.

Gedurende de Tentoonstelling zal er kosteloos gras en stroo verstrekt worden.

Het Bestuur zal de plaatsen voor de verschillende veesoorten aanwijzen; zonder zijne toestemming mag daarin geen verandering worden gemaakt.

Het behoudt zich het regt, om voorwerpen af te wijzen, zonder deswege redenen te geven.

De beoordeeling van het schoonste, beste of doelmatigste geschiedt door keurmeesters, in gevolge de wetten der Maatschappij daartoe benoemd.

Zij nemen als voorwaarden van bekrooning tot grondslag:

Dat geen prijs wordt toegekend dan aan die voorwerpen, welke op zich zelf beschouwd uitmunten en de onderscheiding van een' prijs waardig zijn.

Bij de beoordeeling worden verder in aanmerking genomen de omstandigheden waaronder de voorwerpen zijn voortgebragt, als: Voor het *vee*, de behandeling, voeding, onderdom, gewigt; — voor de *werktuigen*, waar bij deugdelijkheid en doelmatigheid de meeste eenvoudigheid en goedkoopheid gepaard gaat, en voor *granen* en *vruchten*, de plaats waar, en de grondsoort waarin zij verbouwd of gekweekt zijn.

Bij niet genoegzaam verschil tusschen twee gelijksoortige voorwerpen beslist het lot; de niet bekroonde ontvangt alsdan een getuigschrift.

Woensdag middag om 2 uur mogen de geleiders zich met het *vee* verwijderen, terwijl om 5 uur de tentoonstelling wordt gesloten.

Den volgenden dag moeten de *voorwerpen* teruggehaald zijn of worden aan de opgegevene adressen verzonden; — wanneer geene adressen zijn opgegeven en de voorwerpen Donderdag of Vrijdag ook niet worden afgehaald, wordt het er voor gehouden, dat men de terugbekoming niet verlangt.

Van de toegekende prijzen wordt zoo spoedig mogelijk openbare kennisgeving gedaan; de Penningmeester der Maatschappij is Woensdag middag van 1—2 uur in het Gemeentehuis aanwezig, om de prijzen aan de bekroonden uit te reiken.

De getuigschriften en onafgehaalde prijzen zul en door tusschenkomst van de afdeelings-besturen worden uitgereikt.

Dingsdag den 15den, 's namiddags om 3 uur, zal er in het Gemeentehuis te *Veendam* eene verloting van Landbouwwerktuigen plaats hebben, onder toezigt van eene Commissie. — De loten, à *f* 1,00, zijn vooraf bij de Secretarissen der afdeelingen te verkrijgen en gedurende de tentoonstelling aan het Lokaal der Maatschappij. Op denzelfden tijd en plaats zal ook eene verloting word n gehouden van een dorschwerktuig voor één paard, het lot *f* 10,00.

Zij die een voorwerp van de tentoonstelling wenschen aan te koopen, kunnen zich te dien einde aan het bureau vervoegen, alwaar de prijzen bekend zijn.

PRIJZEN en GETUIGSCHRIFTEN

worden uitgeloofd voor de bestgekeurde voorwerpen, zoo als bij elk artikel staat uitgedrukt.

Vee.

Art. 1. Spannen *tuigpaarden*, tweemaal de baan op en neer draven, een prijs van 25 gulden en getuigschrift, uitgeloofd door den heer mr. E. H. Stheeman, te Zuidbroek.

Art. 2. *Hengstveulens*, geboren in 1857. 1ste prijs, 20 gld. en getuigschrift 2de prijs, 5 gld.

Art. 3. *Merrieveulens* van 1857. 1ste prijs, 20 gld. en getuigschrift. 2de prijs, 5 gld. Deze vier prijzen worden uitgeloofd door de gemeente Veendam.

Art 4. *Stierkalveren* van dit jaar. 1ste prijs, 20 gld. en getuigschrift. 2de prijs, 5 gld. Deze beide prijzen zijn beschikbaar gesteld door de afdeeling Winschoten der Maatschappij.

Art. 5. *Melkkoeijen*. 1ste prijs, 25 gld., vereerd door den heer Commissaris des Konings in deze provincie. 2de prijs, 10 gld.

Art. 6 *Vaarzen*, gekalfd hebbende of dragtig, geboren in 1855. 1ste prijs, 15 gld. 2de prijs, 5 gld.

Art. 7. *Hokkelingen* bij tweetallen, geboren in 1856. 1ste prijs, 10 gld. 2de prijs, 5 gld.

Art. 8. *Fokkalveren* bij drietallen, geboren in 1857. 1ste prijs, 10 gld. 2de prijs, 5 gld.

Art. 9. *Vette koeijen* of *ossen*. 1e prijs, 25 gulden, uitgeloofd door de afdeeling Veendam en Wildervank. 2e prijs, 10 gulden.

Art. 10. *Melkschapen* bij tweetallen. 1e prijs, 10 gld. 2e prijs, 5 gld.

Art. 11. Hooglandster *schapen* bij tweetallen. 1e prijs, 10 gulden. 2e prijs, 5 gulden.

Art. 12. *Rammen*, inlandsch ras. 1 prijs, 5 gulden.

Art. 13. *Rammen*, vreemd ras. 1 prijs, 5 gulden.

Art. 14. *Vette schapen*. 1 prijs, 5 gulden.

Art. 15. *Zeugen*, onverschillig van wat ras. 1 prijs, 10 gld.

Art. 16. *Beeren*, onverschillig van wat ras. 1 prijs, 10 gld.

Gevogelte.

Art. 17. *Kippen*, inlandsch ras, minstens 1 haan en 3 hennen. 1 prijs, 5 gulden.

Art. 18. *Kippen*, vreemd ras, minstens 1 haan en 3 hennen. 1 prijs, 5 gulden.

Art. 19. *Kalkoenen*, minstens 1 haan en 2 hennen. 1 prijs, 5 gld.

Art. 20. *Ganzen*, minstens 1 gent en 2 ganzen. 1 prijs, 5 gld.

Art. 21. *Eenden*, minstens 1 woerd en 3 eenden. 1 prijs, 5 gld.

Art. 22. Vetste *haan* of *kapoen*. 1 prijs, 5 gld.

Art. 23. Vetste *kalkoenen*. 1 prijs, 5 gld.

Art. 24. Verzameling *duiven*. 1 prijs, 5 gld.

Art. 25. Vreemd *gevogelte*, nuttig voor den Landb. 1 prijs, 5 gld.

Werktuigen.

Art. 26. *Ploegen*. 1e prijs, 25 gulden, uitgeloofd door den Voorzitter van de Maatschappij. 2e prijs, 10 gld.

Art. 27. Andere *werktuigen* tot bewerking van den grond 1e prijs, 15 gulden, vereerd door den Voorzitter van de Commissie van Landbouw. 2e prijs, 5 gld.

Art. 28. *Voertuigen* tot het vervoeren van aarde en mest. 1 prijs, 15 gulden, gegeven door de afdeeling Haren.

Art. 29. *Kruikarren* tot hetzelfde doel. 1 prijs, 5 gld.

Art. 30. *Voertuigen* tot vervoer van graan en hooi. 1 prijs, 15 gulden, uitgeloofd door de afdeeling Meeden.

Art. 31. Twee- of drie-paards *dorschwerktuigen*. 1 prijs, 25 gld.

Art. 32. Een-paards *dorschwerktuigen*. 1 prijs, *f* 20

Art. 33. *Wanmolens*. 1 prijs, 10 gld.

Art. 34. Verzameling *zeeven*. 1 prijs, 5 gld.

Art. 35. *Hakselsnijders*. 1 prijs, 10 gld.

Art. 36. *Knol-* of *wortelsnijders*, 1 prijs, 10 gld.

Art. 37. *Toestel* om veevoeder te koken. 1 prijs, 10 gld.

Art. 38. *Karn* voor minstens 50 kan melk. 1 prijs, 10 gld., aangeboden door de afdeeling Bellingwolde.

Art. 39. *Werktuigen* voor de kaasbereiding. 1 prijs, 10 gld.

Art. 40. *Melkmouten*, *testen* of *vaten*. 1 prijs, 5 gld.

Art. 41. *Gereedschappen* om den grond te bewerken. 1e prijs, 5 gld. 2e prijs, 3 g.d. 3e prijs, 2 gld.

Art. 42. *Werktuigen* om granen te zaaijen. 1e prijs, 10 gld. 2e prijs, 5 gld. Deze beide prijzen gegeven door de afd. Pekela.

Art. 43. *Pootwerktuigen* voor granen. 1 prijs, 5 gld.

Art. 44. *Gereedschappen* om tusschen granen of hakvruchten te schoffelen, wieden of hakken. 1e prijs, 5 gld. 2e prijs, 3 gld. 3e prijs, 2 gld.

Art. 45. *Vorken* en *grepen*. 1e prijs, 3 gld. 2e prijs, 2 gld.

Art. 46. Het doelmatigste paar *tuigen* voor werkpaarden. 1e prijs, 10 gld., gegeven door de afdeeling Schildwolde. 2e prijs, 5 gld.

Granen, Zaden en Vruchten.

Art. 47.	Winter Tarwe,	een prijs van *f* 10.
„ 48.	Dito Rogge,	„ „ - 10.
„ 49.	Dito Gerst,	„ „ - 10.
„ 50.	Zomer Gerst	„ „ - 10.
„ 51.	Dikke Haver,	„ „ - 10.
„ 52.	Voer Dito,	„ „ - 10.
„ 53.	Paardeboonen,	„ „ - 10.
„ 54.	Erwten,	„ „ - 10.
„ 55.	Winter Koolzaad,	„ „ - 10.
„ 56.	Zand-Boekweit,	„ „ - 10.
„ 57.	Veen dito,	„ „ - 10.
„ 58.	Vlas,	„ „ - 10.
„ 59.	Aardappelen,	„ „ - 10.
„ 60.	Mangelwortelen,	„ „ - 10.
„ 61.	Wortelen,	„ „ - 5.
„ 62.	Knollen,	„ „ - 5.
„ 63.	Cichoreiwortelen,	„ „ - 5.
„ 64.	Voedergewassen,	„ „ - 5.
„ 65.	Bloemen van kweekers, en	„ „ - 10. „ „ - 5.
„ 66.	Idem van partikulieren, getuigschrift, en voor den tuinman een prijs van *f* 6. en	„ „ - 4.

Van de granen genoemd bij art. 47 tot 53, moeten twee schoven ingezonden worden zoo als ze van het veld gekomen zijn, en van art. 47 tot 57 van ieder ½ mud schoon graan; de eigenaar van het bekroonde graan moet daarvan in den loop van den winter 10 mud beschikbaar stellen, indien het door het Hoofdbestuur gevraagd wordt, tegen den prijs van 1 gld. boven de markt.

Van de aardappelen, mangelwortelen en zomerknollen die bekroond worden, moet des gevraagd verklaard kunnen worden, dat er 50 mud soortgelijke aanwezig is.

Bepalingen omtrent de Werkzaamheden en Vergaderingen.

Zaturdag den 5den September des namiddags beproeving van de ploegen, voor dit jaar in zandgrond.

Maandag voormiddag te 9 uur opening der tentoonstelling, des namiddags te 2 uur harddraverij: — de aangifte der paarden moet vóór 12 uur geschieden, in het Logement van D. EVERTS.

Dingsdag morgen om 10 uur vergadering van het Hoofdbestuur bij BAKKER in het Gemeentehuis.

Om 11 uur tentoonstelling van veulens; — de beoordeeling geschiedt van 10—11 uur, zoodat de veulens die mede zullen dingen naar de uitgeloofde prijzen, om 10 uur op het Gemeenteland aanwezig moeten zijn.

Beoordeeling van de spannen tuigpaarden denzelfden dag om 3 uur 's namiddags: — de aangifte om 12 uur bij de Tent.

Woensdag morgen om 10 uur algemeene vergadering in de groote zaal van D. E. EVERTS.

Orde der Werkzaamheden.

1. Opening door den Voorzitter.
2. Mededeeling van ingekomen stukken door den Secretaris, om zooveel noodig daarop te besluiten.
3. Mededeeling van den Penningmeester omtrent het uitgelote aandeel in het gebouw van de Maatschappij.
4. Verkiezing van een Voorzitter en Vice-Voorzitter, ter vervulling van de vacatures ontstaan ten gevolge de gewone aftreding met den 1sten Januarij e.k.
5. Voorstellen van het Hoofdbestuur.
6. Voorstellen van de Afdeelingen.
7. Mededeelingen en bijdragen der leden in het belang van den Landbouw.
   De Leden worden verzocht zich hierop voor te bereiden, aangezien daardoor de algemeene vergaderingen in belangrijkheid zullen winnen.
8. Berigt omtrent de aangekochte voorwerpen voor de verloting.
9. Sluiting der vergadering.

Algemeene bepalingen.

Woensdag middag om 2 uur diner voor de Leden der Maatschappij; Leden van Landbouw-vereenigingen uit andere provinciën kunnen hiervan ook gebruik maken.

Het diner heeft plaats in de zaal van den Logementhouder W. I. BAKKER, tegen betaling van 2 gulden, met eene halve flesch wijn de persoon.

De Leden worden herinnerd aan het medebrengen hunner bewijzen van lidmaatschap, daar zij alleen door het vertoonen van hun bewijs, aanspraak kunnen maken op de voorregten, bij dit Programma aan de Leden toegekend.

Des avonds MUZIJK en BAL in de Logementen *de Unie*, het *Gemeentehuis* en *de Wildeman*.

Nadere inlichtingen kunnen worden gevraagd bij de leden der Regelings-Commissie, die op de dagen der Tentoonstelling van een onderscheidingsteeken zullen zijn voorzien.

Die Commissiën bestaan uit de navolgende Heeren:

Voor de ontvangst, plaatsing en terugbezorging der voorwerpen van de tentoonstelling bestemd:

H. H. SINNINGE, Jr.	B. DRENTH,
H. BAKKER,	P. M. BOER,
A. HAZEWINKEL,	Th. MEIJER.

Voor den verkoop en verloting van Landbouw-werktuigen:

E. EVERTS,	Mr. J. H. NAUTA.
J. MASKER,	J. MEIHUIZEN.

Voor de regeling van den gemeenschappelijken maaltijd:

Mr. GEERTSEMA,	W. EERKES.
Mr. J. H. NAUTA,	T. SCHURINGA.
Mr. H. J. ENGELKENS,	Mr. L. W. de BLÉCOURT.

Voor de muzijk en verdere feestelijkheden:

Mr. L. W. de BLÉCOURT,	L. STEENHUIZEN en J. SINNINGE.

De Commissie voor de verloting verzoekt H.H. Secretarissen op den dag van de algemeene vergadering opgave van het getal loten, door hen verlangd, ten einde daarvan alsdan tegen betaling nommers te kunnen afgeven.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER R. Bruggers, geliefde Echtgenoot van

H. E. BREGENBEEK.

Blijham, 26 Augustus 1857.

*** Heden overleed, op den Huize *Haersma State*, te *Buitenpost*, in den ouderdom van ruim zestig jaren, de HoogWelGeboren Heer, Jhr. Mr. DANIËL de BLOCQ van HAERSMA de WITH, *Burgemeester der Gemeente Achtkarspelen*, hartelijk geliefde Echtgenoot van Vrouwe VOLKERTINA ADRIANA HERINGA.

Buitenpost, 19 Augustus 1857.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze geliefde Moeder, Mejufvrouw ANNA de COCK, Wedw. van den Heer Gijsbertus van der Leij, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

Panser, 24 Augustus 1857.

TH. JOH. van der LEIJ. Uit aller naam.

*** Onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, MARGIEN BUIRMA, Wedw. J. Wuffen, ontsliep heden zeer zacht en kalm, ten gevolge van een langzaam verval van levenskrachten, in den hoogen ouderdom van 86 jaren en 6 maanden.

Helpman, 25 Augustus 1857.

J. T. IWEMA.
A. M. WUFFEN.
Mede namens onze Broeders en Zusters.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne aangehuwde Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot BERNARDUS JOHANNES DOPHEIDE, in den gezegenden ouderdom van bijna 72 jaren. Een langdurig lijden maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven.

G. HULZING.

Groningen, 27 Augustus 1857.

*** Heden overleed ons geliefd eenigst Dochtertje HENRIETTE LOUISE, in den ouderdom van acht maanden.

Groningen, 27 Augustus 1857.

J. ONNES, J.z.
M. G. ONNES—VINK.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.